

**ISEYELI NYEMA
LIU
TOM TAKELAYA
Kutulutu**

Takelaya kanε ka hεte hulεgεna isεna Iso lεsa ι yεlaa ke Icipiti yomle taa tε. Toma sεsεna ke ι lεsεna-wε, n a ι lα kεkεlε nyεmnaa na piti tεma. Mpyyό ι tana-wεγε tetu kupantu taa. Halεna ι cεla ι yulu Moisi ke kusεsutu ke naanowa kε wεlaya tetu taa. Si pά tόki-tι na pό hόlι si pa sεla pa caa Iso wei ι lεsa-wεγε yomle taa tε.

Isεna pa faya Liu takelaya tε:

Isε kpawa Moisi ke Iseyeli nyεma tiikilu, na Icipiti nyεma yele-wε si pά tεε, titite 1:1–15:21

Iseyeli nyεma tapa wεlaya tetu taa, Iso kentuyu ke pa tεε, titite 15:22–18:27

Isε na ι yεlaa Iseyeli nyεma pa nεgε pεeluyu ke Holεpu wεlaya tetu taa, na kusεsutu naanowa, titite 19–24

Isε hula Moisi ke cokεle sikuyu, titite 25–31

Iseyeli nyεma lunuyu ke naule na Iso pάnά, titite 32–34

Isε cayale ke cokεle taa, titite 35–40

**ISO LSEYI ISEYELI NYEMA KE
ICIPITI TETU TAA**

Iseyeli nyεma yomle tεgεn ke Icipiti

¹ Yakεpu wei pa cuyusaa si Iseyeli tε, ι na ι pεyalaa mpa pa pola Icipiti ke cayalutu tε, pa lulεη loosi na pa hεla ntε. ² Lupεη, na Simiyεη, na Lefii, na Yuta,

na ³ Isakaa, na Sapuləŋ, na Pɛncamee, ⁴ na Tan, na Nefətali, na Kati, na Asee. ⁵ Yakəpu pəyalaa na ɪ saalənaa mpe pa təna paa we yulɔnyoŋ nutoso na naanɔwa (70) ké. Ue ɪ pəyalu lɛɔ Yosɛɛfu ná laala-wɛɣe Icipiti ke pote. ⁶ Pə waali ké Yosɛɛfu na ɪ taalɔnaa mpa paa pola Icipiti tə pa səpa pa təna. ⁷ Paa na mpɔ Iseyeli nyóma mpe pa huka teu təyomyom na pá sú tetu na pa toŋ feina saala.

⁸ Ḿpúgú wulav kofalɔ nəgəɔɔ ná təgə kawulaya. Ama ílé ɪ ta nyi Yosɛɛfu. ⁹ Ntəna í koti ɪ yəlaa na í tə-we si: ɪ nyəni, Iseyeli nyóma kəla-tuyɔ samaa na toŋ, pa wɛ-tuyɔ asola ké. ¹⁰ Mpɔ tə, pə wɛɛ si tə pɛɛki yaasi wei tu pasəna-wɛ tə. Pə taa kəɔ na pə yoosi tá na tá kolontunaa na mpe pá sɛɛna pa təɔ na pá kəli-tu. Uena pá se na pá tɛɛ.

¹¹ Tənaɣale Icipiti nyóma tɔwa Iseyeli nyóma ke yomle təma wahala nyəna. Na pá kra a feŋlaa na pɛle pá tuyɔ-wɛɣe-yɛ. Halɪ Iseyeli nyóma mpe pa ŋmana acalee wena pa yaa si Pitom na Lamsɛsi tə. Tənaɣa Icipiti wulav^a siki ɪ wontu. ¹² Paa na pa təma anəɣi mpɔ tə, pa təŋna hukuyɔ ké na pá suyi tetu. Uena Icipiti nyóma tɛɛ náá suukəna-wɛɣe səsəm. ¹³⁻¹⁴ Ḿpúgú pa tu-wɛɣe yomle təma. Uena pɛle pá lu pa təɣi luyɔ. Mpi tə, cuyɔ ke pa casaya na pá ŋmaaki pilikinaa, na pá laki tawa təma təna. Pa tukaya-wɛɣe-yɛɣe ḿpúgú na mɔsɔŋ.

Icipiti wulav kuyɔ ke Iseyeli nyóma piya

¹⁵ Hɛpəla nyóma ka wena alaa luləsəlaa ke naaleɣe. Pa yaa lɛɔ si Sifəla na lɛɔ si Puwa. Mpɔyɔle Icipiti

^a **1:11** Icipiti wulav: Pa yaakuyɔ si Icipiti wulav tə pə taɣa hətɛ. Pə hɔwɛɛ nté si Icipiti wulav na pɛle pa təm taa. Pə təɔ ké pə wɛɛ si taa tú si wulav yaa Icipiti wulav.

wulav yaa-we na í heeli-we si: ¹⁶Í fenjiyi Hepəla alaa təlulle na í kuɣi apaluɣiya ke saav taa ké kɔakɔaa. Ama í yeki aluɣiya.

¹⁷Lələsəlaa mpe pɛle pa nyanɔɔana Iso. Uena pá kisi wulav təm nti. Ue pa ta ku apaluɣiya. ¹⁸Tənaɔale wulav yaa-we na í pəsisi-we si: Pepe təə ké u kuɣi apaluɣiya mpe? ¹⁹Ntəna lələsəlaa mpe si: Hepəla alaa fayana Icipiti nyəma ke yoo. Pa apalutu we sɔɔntu. Pa lələɣi pa piya ké na pə́ćs t́áá takí.

²⁰⁻²¹Ípúyú Iso koola lələsəlaa mpeɣe kɔpantv, na í lá na pa piitim tayali. Mpi tə, pa nyanɔɔana-i tə pə təə. Uena Isoyeli nyəma náá hukiyi na pá nyə́kí tɔɣ.

²²Ípúyú Icipiti wulav tɔwa Icipiti nyəma təna si: Ye Hepəla alv ləla apaluɔpəyaya í tənisi-keɣe Nili pəɔɔ ləm. Ama í yeki aluɣiya.

2

Moisi ləlvɔv na i pəcaatv

¹Ípúyú Lefi tv nəɔɔlv i kɔɔɔa Lefi alv nəɔɔlv. ²Uena alv iní í lá teu na í ləli apaluɔpəyaya. Ka lapai teu ke səsəm. Uena í maɔasi-keɣe ŋmɛsvyɔ ke isətvnaa tooso. ³Í nawa si i kaa pəsi na í ŋmɛsi-ke, uena í caa kowusaya na í taa-keɣe kaaloo, na tɔɣv nakuli ku cələm si ləm í taa svv. Ípúyú i husa pəyaya ke pə taa na í pona kowusaya ŋke na í su pəɔɔ taa, ké kuteŋ luyv tɛɛ, ké səsəncaasi taa. ⁴Na pəyaya ŋke ka kəɔɔ səŋa t́áálám təə si i naaki mpi i neu ká tɛna tə.

⁵Pə pamna Icipiti wulav pɛəlv tii ləm səv, na i taapalaa su-i na pɛle pá máləɣí kuteŋ. Ue Icipiti wulav pɛəlv loosa kowusaya nté səsəncaasi tɛɛ ké ləm taa. Uena í tili i yomaa taa ləlv si í polo í kɔɔɔa. ⁶Í kulaa ɔle i maɔana apaluɔpəyaya nté na ká wiiki. Ka

təm lapa-ι pətətəte ɪlena í pəsəna si: Cəne ɪni, Hepəla nyəma pəyaya ké.

⁷ Ka kəyɔ ka səŋa təna, tənaya ι nəyɔ təkpaɪ si: N caa si má polo má pɛki-ŋ Hepəla alɔ wei ι ká mʊsəsi-ké tɔ? ⁸ Ntəna pɛlɔ ɪni í cɔ si: Polo.

Kəyɔ tɛɛwa ɪlena í kəna aɬɔlɔm ɪni ι too kʊlɔlɔ. ⁹ Ḿpúyú Icipiti wulav pɛlɔ təma alɔ ɪni si: Kpaya pəyaya kanɛ na ń mʊsəsi-m- ke, maɔ feli-ŋ.

ɪlena toto kpaya-ke na í tɔɔ-ke.

¹⁰ Pəyaya kəma na ká cé hətɛ ɪlena ka too pona-ke na í cɛɛ-keɛɛ Icipiti wulav pɛlɔ na ká caɣa ι kiŋ ɪsu ka too kʊlɔlɔ. Ntəna ɪlé í ha-keɛɛ hətɛ si, Moisi. Lɔm apalɔ ke pa yaa mpɔ na pa té taa. Mpi tɔ, lɔm taa ké ι ləsa-ι.

Moisi sewa na ι pote ke Matiyah tetv taa

¹¹ Moisi lapa səsə ɪlena kuyaku nakʊli í polo si ι naaki ι nyəma Hepəla nyəma. Na ι nawa tətəyɔ wahala təma wena Icipiti nyəma tukaya-we tɔ. Haləna í ná tətəyɔ Icipiti tɔ nəyɔlɔ ι kuyi Hepəla tɔ. ¹² ɪ caa ɪsɛ ke ι taa na ι waali ι ta na nəyɔlɔ, ɪlena í kó Icipiti tɔ na í ŋmɛsi-ι kanyəŋa tɛɛ. ¹³ Tɛv fema na í məli, ɪlena í maɣana Hepəla nyəma na pá makɪ təmaɣa pa taa pa tike. ɪ lola-we ɪlena í pɔɔsi mʊsɔŋtɔ si: Pepe tɔɔ ké n lakɪ nyá tɛɛtɔ ke nyəməŋ ke mpɔ? ¹⁴ Mpuyɔle ɪlé ι pəsəna-ι si: Awe kra-ŋ tá wulav yaa tá təm hʊlɔ ye? N caa si n kʊ-m ɪsu n kuyɔ Icipiti tɔ tɔ yɛɛ?

Moisi cəkənaa si yəlaa nyəmá-ti ɪlena sɔyɔntɔ kra-ι. ¹⁵ Icipiti wulav maɣamaɣa ná nu mpɔ na ɪlé ι təŋna pɛɛkuyɔ si ι ləsəɣi ι luyɔ tɛɛ. Ntəna Moisi sʊv nyutɔ na í polo Matiyah tetv taa ké cɔɔsuyɔ. ɪ tala təna ɪlena í caɣa ləkə nəyɔlɔ ι nəyɔ.

16 Kətulv nəyəl v ka we təna na pá yaakı-ı sı, Yetulo. I wena pəelaa naatosompəyələya. Mıpúyú pəelaa mpe pa pola lvm luyv sı pa suuliyi pəlonaa na pa caa təla nyəə. 17 Pə tasaa ıle, tiikilaa napəli pa kəmayale na pá təyənı-we. Moisi ná mpv ılena í sɛɛna pəelaa mpe pa təə, na pa kaləkv nyəə. 18 Pa mələ təyaya ılena pa caa pəəsı-we sı: Isənaya pə lapa na sanja í kəə ləŋ ke mpv? 19 Ntəna pá cə-ı sı: Icipiti tv nəyəl v waasəna-tv. Haləna í lu tá kaləkv ke lvm na kú nyəə. 20 Kələna pa caa nəyə təkpa v sı: Na apalv ıni v we le? I tá sɔvna-ı təyaya suwe? Təv, í polo na í yaa-ı na í kəə na tá na-ı tə təyə.

21 Mıpúyú Moisi tisaa na í caya apalv ıni v te. Haləna ílé v ha-ı v pəelə Sefola na í lá alv. 22 Alv ıni v lapa teu, ılena í lvlı apalvəyaya na ka caa ha-keye hətə sı Keesəm. Macəsaa ké pəle pa yaa mpv na pa té taa.

Isə lapa Moisi ke İseyeli nyəma waasvıv

23 Mıpúyú pə taanə səsəm, ılena Icipiti wulav sı. Yomle nuwa İseyeli nyəma ılena pá wiiki na pá tekiyi İso sı í waası-we na ílé v nu. 24 Na í təəsı nəyə ŋka v ka sı pa caanaa caanaa Apələham na İsaaka na Yakərv tə ka təə. 25 Na í nyəni İseyeli nyəma na í paasəna pa təm.

3

1 Waatv ıni tə na Moisi náá tənəna v yəti Matiyən kətulv Yetulo təla tiikuıv. Mıpúyú kvaykv nakulı v tiikaa na í tala İso pəyv ŋku pa yaa sı Holərv təyə wələya tetv waalı. 2 Tənaya Taca tillu lu v təə ké tiika kvəpaya ŋka ka mvyi kəkə tə ka taa. I paasəna teu, ılena í ná sı kəkə mvyi yáá. Ama tiika mayamaya v nyaki. 3 Ntəna í tú v taa sı v ká krətəna teu na í ná

piti t̄əm n̄ti s̄i is̄ənaɣa p̄ə lapa na k̄ək̄ə m̄v̄ɣi tiika na kaa nyaki. ⁴ Is̄ə nawa s̄i i caa k̄r̄ət̄ənav, ilena í yaa k̄ək̄ə ŋke ka taa s̄i: Moisi Moisi. Na Moisi c̄ə s̄i: Ma nuwa. ⁵ M̄p̄v̄ɣule Is̄ə t̄əma-i s̄i: Taa k̄r̄ət̄əna tiika ŋke yoo. W̄əɣ̄əs̄i nyá ntankpala. M̄pi t̄ə, Is̄ə tet̄v̄ t̄ə k̄é n s̄əŋa m̄p̄v̄. ⁶ Maɣale nyá caanaa caanaa Ap̄ələham na Isaaaka na Yak̄ərv̄u pa Is̄ə.

S̄əɣ̄ont̄v̄ k̄pa Moisi, ilena í tak̄i i is̄ent̄əə s̄i í taa na Is̄ə. ⁷ N̄t̄ena Is̄ə t̄ə s̄i: Ma nawa is̄əna ma ȳəlaa t̄ək̄i k̄v̄nȳəŋ ke Icipiti t̄ə. P̄əȳəle ma nuwa wula nna pa ŋmak̄əllaa t̄v̄ɣv̄-w̄e t̄ə. Ma nȳəmá pa wahalanaa t̄əə. ⁸ P̄ə t̄ə k̄é ma t̄iiwa s̄i ma c̄ek̄i-w̄eȳe Icipiti nȳəma nin̄ taa, na má pona-w̄eȳe tet̄v̄ k̄v̄pant̄v̄ n̄ti t̄ə walaa na t̄əɣ̄ənaɣa na k̄v̄pant̄v̄ t̄əna t̄əla yem t̄əh̄ə t̄ə t̄ə taa. Kanaaŋ nȳəma, na Hiti nȳəma, na Amolii nȳəma, na Filiisi nȳəma, na Hifi nȳəma, na Yepusi nȳəma, pa caɣana t̄ə taa. ⁹ Ma nuwa Is̄eȳeli nȳəma wula, p̄əȳele ma nawa yaasi wei Icipiti nȳəma ŋmak̄əl̄əɣ̄əna-w̄e t̄ə. ¹⁰ M̄p̄v̄ t̄ə, ma t̄ilix̄i-ŋ Icipiti wulav̄ t̄é s̄i n̄ polo na n̄ l̄əs̄i ma ȳəlaa Is̄eȳeli nȳəma ke Icipiti taa.

Is̄ə hv̄l̄əɣ̄i i t̄əɣ̄i Moisi

¹¹ M̄p̄v̄ɣule Moisi c̄əwa Is̄ə s̄i: Maɣale awe na hal̄i máá puki Icipiti wulav̄ kin̄ s̄i ma l̄əs̄əɣ̄i Is̄eȳeli nȳəma ke Icipiti taa? ¹² K̄elena Is̄ə s̄i: Maa w̄eɛ nyá waali. Na m̄pi n̄ k̄á nȳəna s̄i má t̄ilix̄ina-ŋ t̄əɣ̄ole s̄i, n̄ k̄á l̄əs̄i Is̄eȳeli nȳəma ke Icipiti na nyana-w̄e í k̄əə na í s̄eɛ-m p̄v̄ɣv̄ k̄v̄n̄e k̄v̄ t̄əə c̄ən̄e. ¹³ N̄t̄ena Moisi s̄i: P̄ə w̄e teu, ye ma polaa na má maɣana-w̄e, na má heeli-w̄e s̄i pa caanaa Is̄ə tilina-m pa waali. Īe paa p̄əəsi-m nyá h̄əte, ilena má c̄ə-w̄e suwe?

¹⁴ M̄p̄v̄ɣule Is̄ə c̄ə-i s̄i: Ma h̄əte nt̄é Maw̄etam. M̄p̄v̄ t̄ə, n̄ polaa īe n̄ heeli-w̄e s̄i: Tamw̄eel̄v̄ tilina-m

mə waali. ¹⁵ Na ń cuɣusi si: Mə caanaa caanaa Apələham na Isaaka na Yakəpu pa Iso Tacaa tilina-m mə waali. Ma həte nté, haləna antulinya polo na í kuli. Həte nteɣe yəlaa ká yaaki-m paa waatu wei. ¹⁶ Təu, polo pənentaa na ń koti Iseyeli səsaa na ń heeli-we si: Mə caanaa caanaa Apələham na Isaaka na Yakəpu pa Iso Tacaa lu ma təə na í heeli-m si ı na-me na ı nyóma isəna pa ɲmakələɣi-me tə. ¹⁷ Na ı tı ı taa si ı ləsəɣi-meɣe wahala tetu taa cəne na í pona-meɣe Kanaaɲ nyóma, na Hiti nyóma, na Amolii nyóma, na Filiisi nyóma, na Hifi nyóma, na Yepusi nyóma pa tetu taa, timpi təɣənaɣa na kɔpantu təna təla yem təhə tə. ¹⁸ Ye pa nu mpv paa mu-təɣi. Uena ń kraɣa-we na í polo í mayana Icipiti wulav na í heeli-ı si Hepəla nyóma tá, tá Iso Tacaa lu tá təə. Mpv tə, ha-tuɣu mpaav na té polo wəlaɣa tetu taa na té lapi-ı kətasi. Pı mayana ısu kuyeyɲ tooso təntɛ. ¹⁹ Ma nyəma si ye pə ta haɲ wulav ı kaa yele-me na í tɛɛ. ²⁰ Pə təə ké maa hə Icipiti nyóma ɲkraɲɲ na yaasinaa mpa too pa ta nata tə na halı wulav təɣəni-meɣe kətəɣənu na í tɛɛ. ²¹ Halı má yele na Icipiti nyóma la-meɣe kɔpantu na í taa lu niɲ kakpası. ²² Paa Iseyeli alv wei ı ká sələmi Icipiti alaa mpa pa ké ı asəmaa na ı cələ nyóma təɣə nyəɣətu kɔpantu wontu, na wəla nyəntv, na wontu kususuutu, na í tı mə piya təə. Ḿpúyú í ká səsəna Icipiti nyóma ke konyəɲ.

4

Iso h́láyı ı toɲ ke Moisi

¹ Ḿpúyú Moisi pəsa Iso Tacaa si: Na ye ısu Iseyeli nyóma ta tɔna ma təm na pá kisi-m nunav na pá tə-m si Tacaa ta lu ma təə ké tiili se? ² Ntəna Tacaa təm-ı

si: Pepeye n tōka nyá nin taa? Mpuyle si: Kpátúyó.
³ Kelená Iso si: Peti-kuḡu ate. Moisi peti-ku, ilena kú
 pəsi tom. Tənaḡa i ḡmaawa təyayav. ⁴ Ḿpúyó Tacaa
 heela-i si: Siisi na ḡ kra i suka taa.

Moisi siisaa na i kra tom in tēcav, ilena tom tayani
 kpátúyó ke pəsuyu ke i nin taa. ⁵ Ilena Iso si: Mpi n
 ká hūləna Iseyeli nyəma si pa caanaa Apələham na
 Isaaka na Yakəpu pa Iso Tacaa má ma lu nyá tō təḡle.
⁶ Ḿpúyó Iso tasa Moisi ke heeluyu si: Nyəki nyá nin
 ke nyá lanle taa ké nyá toko tee.

Moisi nyəka i nin ke mpv na í kusi-i, ile i tuta tənuyv
 tō asilima kutəḡ^a waasa i nin tənaḡale na í seewa
 təhaii. ⁷ Kelená Iso si: Mələna nyá nin ke nyá lanle
 taa.

Moisi kəma na í kusi i nin ile i məlaa kele
 təmammam isu i ka wev tō. ⁸ Mpuyle Tacaa təma si:
 Ye Iseyeli nyəma ta tona-ḡ, na ḡ kisi na ḡ la piti təmle
 kancaalaya nyənte na pá tá mv nyá tōm. N lapa naale
 nyənte tənē isu pa mv-ti. ⁹ Ye pə kpeḡna piti təma ane
 a naale na pá ká nyuyv na pá kisiḡi nyá tōm na paa
 nukəna-ḡ, ile ḡ cosi Nili pəḡə lum na ḡ pəli-wəḡi tetv
 tō na pá pəsi caləm.

Iso kpawa Aləḡ ke Moisi waali tv

¹⁰ Ḿpúyó Moisi si: Pə kaa la, ma ta nyi yəḡətaya.
 Paa hatoo n caala-m yəḡətənav tō ma taa nyi
 yəḡətuyv. Paa na nəḡəḡ isəntə kulvmtv ntəḡi, pə ta
 layasi.

¹¹ Kelená Iso nəḡə təkpaḡ si: Pə taya ma tona yulv
 ke nəḡə taa? Na ye ma nəkaa ma lap-i kamumuka
 yaa ntam. Pəyele má nəkaa ma yele na í naaki yaa í

^a 4:6 asilima kutəḡ: Mpi Ləkra taa pa yaa si kutəḡ kuvseemuyv təḡə pa
 yaa cəne si tənuyv tō asilima kutəḡ.

yulomi. ¹² Mpu tɔ, tee nɔnɔ. Maa wee nyá waali na maa tú nyá nɔɔ taa ké tɔm pee wena n ká yɔɔti tɔ. ¹³ Mpuɔle Moisi si: Hai, Taca, ma kra nyá yule, tili wei n caa tɔ, yele ma tɔm.

¹⁴ Tɔnɔale Moisi tɔm lapa Taca ke páná na í tɔm-i si: Nyá taalv Lefii tv Alɔn wee. Halí ílé i tu luna nteye nyá sɔnɔv, na í loosa-n i lanholvme ká wee sɔɔntv. ¹⁵ N ká telɔs-i nti nti i ká yɔɔtɔyi tɔ. Na máa wee mə waali na má húlí-meye mə kulapəle. ¹⁶ Nyá pəsa isu Isɔ kele, na n teləsɔyi-i nti i ká heeliyi samaa na nyá nɔɔ tɔ. ¹⁷ Tɔki nyá kkrátúyú ke nyá nin taa na n lakəna-kvɔv piti tɔma.

Moisi məlvv ke Iseyeli nyóma kin

¹⁸ Mpuɔyú Moisi məla i yəti Yetulo cɔlɔ na í heeli-i si: Ma mələyi Icipiti na má ná Iseyeli nyóma alaafəya. Ntəna ílé si pə we teu, polo.

¹⁹ Mpuɔyú Taca heela Moisi ke Matiyən tetv taa təna si: Taa nyana Icipiti məlvv. Mpi tɔ, mpa pa lukaya-n kvɔv tɔ pa səpa pa təna.

²⁰ Uəna Moisi cəyas i alv na i piya ke krahasi na pá tee Icipiti, na í tɔka kkrátúyú nkɔ Isɔ ka heela-i si í kraɔa tɔɔ i nin taa. ²¹ Uəna Taca tasa-i heeluyv si: Ma ha-n ton si ye n tala Icipiti, n la piti tɔma an i a təna na Icipiti wulav ná. Ama maa tv-i lankrusəh na i kaa yele Iseyeli nyóma na pá tee. ²² Na n heeli-i si maya Isɔ Taca ké. Iseyeli nyóma we ké isu ma apalv pəyaya kancaalaya nyəhka. ²³ Timpi ma tɔma si í yele ma kancaalaya pəyaya na ká polo ká sɛɛ-m na í kisi tɔ, pə tɔ ká maa kú in i apalv pəyaya kancaalaya nyəhka.

24 Μρύγύ Moisi pa sɔv tiiliyi ahoɔ naali. Uena Iɔ kɔɔpɔ-ɪ sɪ ɪ kɔɔɪ. 25-26 Tənaɣale ɪ alɔ Sefola kɔɔɣa kɔɔntanyaalɔvɔ na ɪ pɛli pəɣaɣa hənɔɣɔ na ɪ tokina-keɣe Moisi tɛɛ na ɪ tɔ sɪ: N ke-m caləm apalɔ ké. Pɛlɔvɔ təm ke Sefola ɣəɣətəna mpɔ. Uena Iɔ yele Moisi.

27 Μρύγύ Iɔ heela Aləɲ sɪ ɪ səɲ Moisi ke wɔlɔɣa tetɔ ta.

Aləɲ tɛɛwa uena ɪ suli ɪ neu Moisi ke Iɔ pɔvɔ kin, na pá kɔɔ təma na pá sɛɛ təma. 28 Na Moisi ná keɛsɪ-ɪ təm nti Iɔ heela-ɪ na piti təma nna ɪ ka hɔla-ɪ tɔ. 29 Ntɛna pa naale pá təɲ təma na pá polo Icipiti na pá kɔti Iɛɣɛli sɔsaa. 30 Μρύγύ Aləɲ keɛsa-wɛɣe nti nti Iɔ ka heela Moisi tɔ, na pá lá piti təma anɪ na Iɛɣɛli nyəma ná. 31 Pɛɛ pa ná mpɔ, uena pá tisi sɪ Iɔ lakəna. Pa cɛkənaa sɪ Iɔ naɔa pa kɔɔnyəntɔɣɔle ké na ɪ kɔɔ sɪ ɪ waasi-wɛ. Uena pá həntɪ-ɪ atɛ na pá sɛɛ-ɪ.

5

Moisi na Aləɲ pa pote ke Icipiti wulav té

1 Pəɛ pə waali ké Moisi na Aləɲ pa pola Icipiti wulav té na pá heeli-ɪ sɪ: Iɛɣɛli nyəma ta, tá Iɔ Tacaa sɪ té heeli-ɲ sɪ ɪ yele-tɔ na té polo poolɔɲ na té lapɪ-ɪ təmle pəɣaɣa nakəli. 2 Tənaɣale Icipiti wulav nəɣɔ təkɔav sɪ: Aweɣe Iɔ Tacaa ye? Ma ta nyɪ pɔntɔ. Ue ma fɛɪ sɪ ma nukɪ ɪ təm na má yele Iɛɣɛli nyəma sɪ pá polo tiili.

3 Mpɔɣɔle Moisi na Aləɲ pa cɔwa sɪ: Hɛpəla nyəma tá, tá Iɔ Tacaa luna tá tɔ na ɪ heeli-tɔvɔ mpɔ. Pə tɔ tɔ yele-tɔ na té tɔ kɔɔɛɛɲ tooso na té polo poolɔɲ na té lá kətasi. Ye pə taɣa mpɔ ɪ ká kv-tɔ na kv-təɲ ɣaa ɣoou. 4 Μρύγύ wulav holina Moisi na Aləɲ sɪ: Mɛ, pɛpɛ tɔ ké ɪ tɔsəɣɪ Iɛɣɛli nyəma sɪ pá yele pa

təma ye? Mu məli mə nyəna taa. ⁵ Nəənəə taa yəlaa panε pa hukaa ké isu pa təma ka polo isentaa, ilena í caaki si í məηna-yεye waali yeε?

Wahala təma səsuyv

⁶ Kuyaku ηkyv Icipiti wulav heela Icipiti nyəma mpa pa ké wahala təma feηlaa səsaa tə, na mpa pa ké feηlaa səkpema ke Iseyeli nyəma taa tə ⁷ si: I taa tasa-wεye pilikinaa kasaaloka celvγv ke faalaa. Pa maγamaγa paa pukina na pá kvη. ⁸ Pécó pə fei si pa pikilinaa í səki isu pa tu ηmaaki tə. Felentunaa ke-wεye. Pə təə ké pa kəma ma kin si má ha-wεye mpaav na pá polo pá lá pa Iəə ké kətasi. ⁹ I tu-wεye təma toη nyəna. Iε pa kaa hiki tapasopəle si pá paasəyəna pa pəpətv təmnaa mpe.

¹⁰ Mpyúy feηlaa səsaa na səkpema pa lu Icipiti wulav té na pá polo pa heeli Iseyeli nyəma si: Wulav si, tə taa tasa-mεye kasaaloka celvγv. ¹¹ Si mə maγamaγa í ká yeləna na í kú. Pəyele mə pilikinaa kaa səki isu í tu ηmaaki tə.

¹² Mpu pə yelina na Iseyeli nyəma ya Icipiti tetv taa si pá kvη kasaaloka. ¹³ Na feηlaa səsaa náá caaləyi-wε na toη si pə wεε si pá tēη paa ifemle nte tə pilikinaa ke teitei, isu too paa celaya-wεye kasaaloka ke kvcelv tə. ¹⁴ Haləna feηlaa səsaa mpe pá maaki səkpema mpa paa kpawa Iseyeli nyəma taa tə. Si pepe təə ké nəənəə samaa u laki pilikinaa, na pə taku isu too paa suw tə.

¹⁵ Mpyúy feηlaa səkpema mpe pa pola Icipiti wulav kin si pa hóləyí-i pa wahala na pá wiina-i si: Hai, tá caa, pepe təə ké n naasəyi-tvγv mpu? ¹⁶ Nyəni, anu tá maγamaγa tə kvηna tá kasaaloka. Pəyele pa caaləyi-tv si tá pilikinaa í taa səki isu tu ηmaakaya

tə. Pə́cə pa təŋna-tuɣu maɾu ntə. Nyá yəlaa təm səpaɣa. ¹⁷Tənaɣale Icipiti wulav nəɣə təkpaɾu si: Ɔ ké felentunaa kpitikipitinaa ké, pə maɣamaɣa pə təw ké í waakəna si í puki Iso ké kətaya lapu. ¹⁸Ɔ kuli na í tɛɛ mə təma taa. Nəɣəlu kaa cɛla-mɛɣɛ kasaaloka ke faalaa. Pəyele í ká ŋmá pilikinaa ke teitei ké isu í tu ŋmaaki tə.

¹⁹ Ḿpúyú fenlaa mpe pa laná wakəlaa. Mpi tə, pa heela-wɛ si paa ŋmaaki pilikinaa ke paa ifemle nteɣe təcɔŋŋ isu paa suwa tə. ²⁰ Mpe pa lukaya ɛle pa maɣana Moisi na Aləŋ pa taŋa-wɛɣɛle. ²¹ Ɔlena pá tɔv pɛle si: Iso ká kpaɾi mə yule təw ké kpaakpaale. Mpi tə, mə lapəna na Icipiti wulav na ɪ waali nyəma pa luyu lu-tu. Mə tekina tá luyu si pá lenti.

²² Ḿpúyú Moisi tasa Tacaɔ ke sələmɔɣu tətə si: Hai, Tacaɔ, pepe təw ké n laki nyá yəlaa taɣa isayatu? Na pepe təw ké n tu tila-m pa waali? ²³ Hatoo kɔyaŋku ma heela Icipiti wulav ke nyá təm tə, ɪ səsə Iseyeli nyəma ke wahala ké. Pəyele nyá suma, nn luki si ń waasi-wɛ.

6

¹ Ḿpúyú Tacaɔ cəwa Moisi si: N ká ná isəna maa la Icipiti wulav tə. Təŋ ke maa lana-ɪ na í yelemɛ na í tɛɛ. Halɪ ɪ maɣamaɣa ɪ ká tu təɣəŋna-mɛɣɛ ɪ tetu taa si í tɛɛ ləŋ na í wɛsi-ɪ.

Iso su Moisi ke nəɣə si ɪ ká waasi Iseyeli nyəma

² Ɔlena Iso tasa Moisi ke heeluyu si: Ma ké Tacaɔ ké. ³ Halɪ ma hɔlá ma təɣi Apələham na Isaaka na Yakəɾu si maɣale Iso Toma təna tu. Ama pa ta nyi si ma hətɛ tətəɣəle Mawɛtam. ⁴ Ma na-wɛ tə pɛela nəɣə na má su-wɛ si maa ha-wɛɣɛ Kanaaŋ tetu nti

tə taa pa caɣa caɣalɔtu ke isəntə tə. ⁵ Pəneɛte ma nu yomle nte Icipiti nyóma tɔɣi-we na pá wiiki tə. Haləna pə təəsi-m nəɣə ŋka ma na-we tu pɛɛlaa tə. ⁶ Pə təə ké ma tɔ Moisi si í heeli-me si maɣale Tacaɔ. Maa ce-meɣe mə yomle na mə wahala təma taa na má waasi-me. Na ma h́o Icipiti nyóma ŋkraŋɔɣu na ma tɔŋ səsəŋ. ⁷ Maa nyəni-meɣe ma yəlaa na míi nyəni maɣa mə Iso. Waatu inəɣi i ká nyi si mə Iso Tacaɔ má ma hetəɣəna-meɣe Icipiti nyóma wahala təma anɪ a taa. ⁸ Pəle pə waali maa pona-meɣe tetu nti maa si Apələham na Isaaka na Yəkəpu ke nəɣə na tuunav si maa ha-me na t́ə pəsi mə nyəntu tə tə taa. Mpi tə, maɣa Tacaɔ ké.

⁹ Ḿpúɣú Moisi kraɣa təm nti na í teləsi Iseyeli nyóma ilena pá kisi tə mɔɣu. Mpi tə, pa yomle təma kəla-weɣe puu.

¹⁰ Uena Tacaɔ tasa Moisi ke heeluɣu si: ¹¹ Polo Icipiti wulav kin na í heeli-i si pə weɛ si í yeɛ Iseyeli nyóma na pá lu nyá tetu taa.

¹² Ntəna Moisi nəɣə təkpaɣ si: Iseyeli nyóma maɣamaya ná tá nuna-m kacəŋfana Icipiti wulav? Halɪ maa tu pəsəɣi yəɣətaɣa ke isəntə tə, pə tu tɛsaa kɛɛ.

¹³ Kɛɛna Tacaɔ tɔ Moisi na Aləŋ si: I polo mə naale na í maɣana Iseyeli nyóma na Icipiti wulav na í heeli-we si, pə weɛ si Iseyeli nyóma í lu Icipiti taa.

Moisi na Aləŋ pa caanaa caanaa həla

¹⁴ Iseyeli nyóma ləlɔŋ loosi nyóma cəsənaa həla ntə.

Yəkəpu pəyalu kancaalaya nyəŋ Lupəŋ pəyalaa nté Hanəki na Palu na Həsələŋ na Kaami, pɛɛɣeɛ Lupəŋ ləlɔɣu loosi nyóma cəsənaa.

¹⁵ Simiyōñ ílé ι pəyalaa nté, Yemuweli, na Yamēñ, na Ohati, na Yakēñ, na Sohaa, na Sawuli. I alu Kanaañ nyəñ lələna-ι ι pəyalu kantəkaya nyəñ inε. Simiyōñ ləluyu loosi nyóma cəsənaa nté.

¹⁶ Lefii pəyalaa mpa pa ké ι ləluyu loosi nyóma cəsənaa tə pa we yəlaa tooso ké.

Pa həla nté Keesəñ, na Kehati, na Melali. Lefii inι ι ləluyu pusi nté nunuwa na hiu na naanuwa na naatosompəyolağa (137). ¹⁷ Keesəñ pəyalaa nté Lipini na Simeyi, pələyele Keesəñ ləluyu loosi nyóma cəsənaa. ¹⁸ Kehati ílé ι pəyalaa nté, Aməlam, na Isaa, na Hepələñ, na Usiyeli. Kehati ləluyu pusi nté nunuwa na hiu na naanuwa na tooso (133). ¹⁹ Melali ílé ι pəyalaa nté Malii na Musi. Pələyele Lefii nyóma lələñ loosi nyóma cəsənaa.

²⁰ Aməlam ílé ι kpağa ι caa neu Yəkəpeti ké na í ləlι-ι apalɓiya ke naale, Aləñ na Moisi. Aməlam inι ι ləluyu pusi nté nunuwa na hiu na naanuwa na naatosompəyolağa (137).

²¹ Isakaa ílé ι pəyalaa nté Kolee, na Nekəfi, na Sikəli. ²² Usiyeli pəyalaa nté Mikayəeli, na Ilisafəñ, na Sitili.

²³ Aminatari pəelə Ilisəpa wei ι ké Nasəñ neu təyə Aləñ kpağa na í ləlι Natari, na Apihu, na Ilaaa, na Itamaa.

²⁴ Kolee ílé ι pəyalaa nté Asii, na Ulikana, na Apiyasafi. Pələyele Kolee ləluyu loosi nyóma cəsənaa.

²⁵ Putiyeli pəelə nəyəl ke Aləñ pəyalu Ilaaa ná kpağa na ílé í ləlι Pəñhasi.

Lefii ləluyu nyóma loosi nyóma cəsənaa həla nté.

²⁶ Na Aləñ na Moisi mpeye Taca təma si pá ləsi Iseyeli nyóma ke Icipiti taa ké nəyə kulumağa. ²⁷ Mpe

un pa teləsəna Icipiti wulav ke nti Iso yəɣətəa si í yele Iseyeli nyóma na pá lu i tetv taa tə.

Iso Ieləyi nəɣə ŋka i ka su Moisi tə

²⁸ Ḿpúgú kuyaku nakuli Iso yəɣətəna Moisi ke Icipiti tetv taa na í heeli-i si: ²⁹ Ma ké Tacaa ké, polo ŋ heeli Icipiti wulav ke tə təna nti ma yəɣətəna ma nəɣə tə.

³⁰ Ḿpuyule Moisi cə-i si: Icipiti wulav kaa nuna-m. Mpi tə, ma ta nyi yəɣətəɣa ke paa pəcə pəcə.

7

¹ Ḿpúgú Tacaa heela Moisi si: Maa tu-ŋ toŋ səsəŋ na ŋ pəsi isu Iso ké Icipiti wulav isentaa na Aləŋ náá teləsəyi-i nyá təm. ² N ká keesi Aləŋ ke tə təna nti máá heeli-ŋ tə, na ílé í teləsi-təyi Icipiti wulav si í yele Iseyeli nyóma na pá lu i tetv taa. ³ Paa na mpv tə, maa la Icipiti wulav ke laŋkpusəŋ. Paa na piti təma na kuhuləm mpi pə təna maa la Icipiti taa tə, ⁴ i kaa nuna-me. Hal waatu inəyi maa nyəŋsi Icipiti nyóma ise ke teu ke isəna pə wee tə. Uena má ləsi ma yəlaa Iseyeli nyóma ke nəɣə kuləmaɣa ke tetv tənə tə taa. ⁵ Saa inəyi pu ce Icipiti nyóma isentəə na pá nyí si ma ké Tacaa.

⁶ Ḿpúgú Moisi na Aləŋ pa lapa teitei isu Tacaa ka heeluyu-we tə. ⁷ Waatu wei pa yəɣətəɣana wulav ke mpv tə, Moisi pusi ka we nunaasa na Aləŋ nyənsi ke nunaasa na tooso.

Icipiti wulav kisa Moisi na Aləŋ ke nunav

⁸ Ḿpúgú Iso Tacaa heela Moisi na Aləŋ si: ⁹ Ye Icipiti wulav təma-me si í la piti təmle natəli, íle Moisi heeli Aləŋ si í peti i kpatúgú ke ateyə wulav isentaa, na ku pəsi tum.

10 Tənaɣa Moisi na Aləŋ pa tɛɛwa na pá lá teitei ɪsu ɪsə Tacaa kɛɛsʊɣu-wɛ tə. Aləŋ pɛta ɪ kɔ́átóɣú kɛ atɛɣɛ Icipiti wulav na ɪ waali nyóma pa ɪsentaa na kú pəsi tʊm. 11 Ḿróɣú wulav kɔta Icipiti tɔwaa na pə topotopo nyóma na pɛlɛ pá lá mpv tətə, na pa topotopotv taa. 12 Pa təna pa pɛta pa kɔratəŋ kɛ atɛ na ɪ pəsi tʊmaa. Tənaɣa Aləŋ kɔ́átóɣú tʊm kʊlaa na ɪ li panɛ pa nyəŋ tʊmaa təna. 13 Paa na mpv Icipiti wulav lapa lanɣpusəŋ na ɪ kisi nti Moisi na Aləŋ pa pola-ɪ sələmʊɣv tɔɣə teitei ɪsu Tacaa ka ɣəɣtʊɣv tə.

Wahala kancaalaya nyəŋ

14 Ḿróɣú ɪsə Tacaa tɔma Moisi sɪ: Ntəŋ Icipiti wulav kama nyʊɣv kɛ ɪ lanɣpusəŋ taa na ɪ kisi ɪsɛɣɛli nyóma kɛ yelʊɣv sɪ pá tɛɛ ɣɛɛ? 15 Təv, cele kʊ fema n lu ləŋ na ń kɔɔa nyá kɔ́átóɣú ŋku kʊ pəsə tʊm tə, na ń polo ɪ tɛɣɛ saa wei ɪ tiiki pəɣə tə, na ń tanɪ-ɪ kʊtəŋ tə. 16 ɪlena ń heeli-ɪ sɪ: Hɛpəla nyóma tá, tá ɪsə Tacaa tilina-m sɪ má heeli-ŋ sɪ ń yele ɪ ɣəlaa na pá polo pooləŋ na pá sɛɛ-ɪ, na haləna saŋa nyaa saŋ. 17 Pə tə kɛ Tacaa sɪ má teləsɪ-ŋ sɪ n tɔma sɪ n ta nyəmi-ɪ tə pənɛntaa kɛ n ká nyəmi-ɪ. Kɔ́átóɣú kʊnɛɣɛ maa ma Nili pəɣə lʊm tə, ɪlena ɪsə yele na pə təna pə pəsi caləm, 18 na tiina sí na lʊm səŋ na halɪ Icipiti nyóma kpisi pə nyəv.

19 Ḿróɣú Tacaa tasa Moisi kɛ heelʊɣv sɪ: Heeli Aləŋ sɪ kɔɔa nyá kɔ́átóɣú na ń hólí-kʊɣv Icipiti nyóma lʊm təkɔpentɛnaa na pusi na ləŋ pə tə na pə kɔɔəna lʊcayamnaa na tʊŋ na kʊkɔɔaməŋ pə pəŋ taa lʊmnaa, na pə pəsi caləm. Waatv ɪnɪ caləm ká waasɪ tɛtv təna tɛpaɪ.

20 Ḿróɣú Aləŋ kusa kɔ́átóɣú na ɪ má pəɣə lʊm tə ɪsu Tacaa ka kɛɛsʊɣu-wɛ tɔɣə Icipiti wulav na ɪ waali

nyéma pa isentaa, na lum tēna pəsi calēm. ²¹ Ilena pəχə tēna tiina sí, na ka lum səŋ haləna Icipiti nyéma kpisi pə nyəəu. Na paa timpriyi n tala tetə tēna taa calēm waasəna.

²² Mpróyó Icipiti tūwaa lapa teitei isu Moisi-we na pa topotopotu taa. Ilena Icipiti wulav la laŋkpusəŋ isu Tacaa ka tem yəχətuyu tə, na í kisi nəχə ŋka paa sələma-i tə. ²³ I ta kpaŋa-ti na í yaa pulu. Ilena í ha lumaya na í suv i təyaya. ²⁴ Təŋaya Icipiti nyéma tēna suv hila laasuyu na pá maləxi pəχə si pá hiki lum kunyənəəm. Mpi tə, pəχə nyəm taa fəi nyəəu.

²⁵ Kuyeyi naatosompəχəlaya təcu ké lum pəsa calēm.

Wahala naale nyəŋ

²⁶ Pə waali ké Tacaa təma Moisi si: Polo Icipiti wulav kiŋ na ŋ heeli-i si yele ma yəlaa na pá polo pá la-m təmle. ²⁷ Ye n kisa mpv maa yele na salɛ lu nyá tetu tēna taa. ²⁸ A ká huki təyomyom ke pəχə taa. Ilena á kpa na á suv wulav nyá nyá kawulaya təyaya taa, na nyá naŋ kvhəntuyu taa. A ká kpa nyá kato təə mayamaya. A ká suv tətəχə nyá waali nyéma tɛɛsi taa na samaa nyənsi taa na tətəsəle na mutv tiisi taa tətə. ²⁹ Halı a ká kpa Icipiti wulav nyá nyá mayamaya nyá təə, na samaa tēna təə, na pə kpeŋna təmle nyéma təə tətə.

8

¹ Mpróyó Tacaa tasa Moisi ke heeluyu tətə si heeli Aləŋ si: Hólí nyá kpátúyó na pusi na ləŋ na lucaɣamnaa təə na salɛ lu Icipiti.

² Aləŋ ná húlá i kpátúyó ke mpv, ilena salɛ lu Icipiti lumnaa taa na á waasi tetu tēna. ³ Mpróyó Icipiti tūwaa ná lapa mpv na pa topotopotu taa tətə, na salɛ lu na á

kpa tetv tēna taa. ⁴ Ntēna Icipiti wulav yaa Moisi na Aləḡ na í tō-we si: ǀ wiina Tacaa na í hatələna salɛɛ anəḡi má na má yəlaa. Pə waali ɩle maa yelee ǀseyeli nyóma na pá polo pá lá ǀsə ké kətasi.

⁵ Tənaḡale Moisi cə Icipiti wulav si: Ta caa, ləsi nyá mayamaḡa ke saa wei n səlaa si má sələmi ǀsə ké mə tō na í kú salɛɛ ke nyana nyá samaa na nyá təmle nyóma mə tɛɛsi taa na á məli pəḡə taa tike tō. ⁶ Kələna wulav si: Cele ke ma caaki si ń sələmi ǀsə. Ntēna Moisi si: Tōv, pə we teu. Maa la mpv, ɩlena pəcə ń cəkəna si tá ǀsə Tacaa feina saala. ⁷ Pəpətv fei lelen, salɛɛ ká lu nyana nyá samaa na nyá təmle nyóma mə tɛɛsi taa na á məli pəḡə taa tike.

⁸ Ḿpúḡ Moisi na Aləḡ pa lu Icipiti wulav té. ǀlena Moisi sələmi ǀsə ké salɛɛ anɩ a tō. ⁹ ǀlena Tacaa la ɩsu ɩ sələmuyv tō, na salɛɛ si tɛɛsi taa na taasi tō na tawa taa. ¹⁰ Ḿpúḡ pa kota-yɛḡe huwa huwa. ǀlena ɩcate tēna səḡ pə fei teu.

¹¹ Icipiti wulav nawa si ɩ wahala pasaa, ɩlena í lá ǀəḡkpusəḡ na í kisi Moisi na Aləḡ ke nunaɩ ke teitei ɩsu Tacaa ka yəḡətv tō.

Wahala tooso nyəḡ

¹² Ḿpúḡ Tacaa təma Moisi si heeli Aləḡ si: Ma nyá kpátúḡ ke tetv tō, na mvsuyv pəsi pətv na té kpa Icipiti tetv tēna taa.

¹³ Ntēna Moisi na Aləḡ pá lá teitei ɩsu Tacaa heela-we tō. ǀlena mvsuyv pəsi pətv na té waasi yəlaa na tōla pa tō ké tetv tēna taa. ¹⁴ ǀlena Icipiti tōwaa mayasi ɩsu paa la mpv na pa topotopotv taa na pá kpisi. Na pətv náá we tōla na yəlaa pa tō. ¹⁵ Tənaḡale tōwaa heela Icipiti wulav si: ǀsə mpəle ke cəne inəḡi yoo.

Paa na mpv Icipiti wulav tōka ɪ lanʒkpusəŋ na í kisi Moisi na Aləŋ ke nunav ke teitei isu Tacaa ka yəŋətuyv tō.

Wahala liyiti nyəŋ

¹⁶ M̀p̀r̀ỳg̀ỳ Tacaa heela Moisi si: Cele kvlɪ ləŋ ke tanaŋ kupaŋkv tɛɛ, na ń katɪ Icipiti wulav ke waatv wei ɪ tiiki pəŋv tō na ń heeli-ɪ si Tacaa má, ma tōma si yelee ma yəlaa na pá polo pá la-m təmle. ¹⁷ Ye n kisaa si n kaa yelee-we, ɪle ma yelee na kacəsi kɔnaasasi nasəli si lu na sí sú Icipiti nyəma tɛɛsi taa ké tetv təna taa, na sí nyasəŋi nyana yəlaa na nyá təmle nyəma təna. ¹⁸ Ama kacəsi nsi si kaa wiili Kosəŋ tetv taa timpi ma yəlaa weɛ tō. Tənaŋa Icipiti wulav ka nyəna si Tacaa má, ma we Icipiti taa cəne. ¹⁹ Maa kenti mə tō ké kprantɛ ke cele, na í kaa na wahala ɪne.

²⁰ M̀p̀r̀ỳg̀ỳ Tacaa yelaa na kacəsi konyasasi nasəli lu tuutuuma na sí watɪ Icipiti wulav na ɪ təmle nyəma pa tɛɛsi taa, na sí wakəli tetv təna. ²¹ Tənaŋale Icipiti wulav yaa Moisi na Aləŋ na í tō-we si: ɪ polo í lá mə ɪsə ké kətasi. ɪle Icipiti tetv taa ké pə weɛ si í la-si. ²² Kɛlena Moisi na Aləŋ pa cə si: Tə kaa la-səŋi cəne. Mpi tō, Icipiti nyəma ká nyəni-səŋi acaalətv na pá yəŋa-tuyv pɛɛ. ²³ Pə weɛ ké si tó tō kuyɛɛŋ tooso na tó polo pooluŋ. ɪlena tó lá tá ɪsə Tacaa ke kətasi isu ɪ ka heeluŋu-tv tō. ²⁴ Ntəna Icipiti wulav si: Maa yelee na í polo. ɪle í taa hatəli pooluŋ ké. Aayee si, í sələməna-m.

²⁵ M̀p̀r̀ỳg̀ỳle Moisi nəŋv təkpaɪ si: Ye ma lu cəne, maa sələmɪ Tacaa na cele ɪ ká hatələna nyá na nyá təmle nyəma na nyá yəlaa ke kacəsi sənɛ. Ama kvlɔmtv ké si ń taa nɛɛti-tv na ń tayanɪ ɪsɛŋeli nyəma taya tanŋyɪv si tə taa polo na tə lá ɪsə ké kətasi.

26 Moisi lu Icipiti wulav té ilena í sələmi Tacaa,
 27 na ílé i ləsi kacəsi təna na sí yele Icipiti wulav na
 i təmlə nyəma na i yəlaa, pə ta səə paa kələmaya.
 28 Mprúyú Icipiti wulav lapa lan̄kpusəŋ tətə na í kisi
 si lseŋeli nyəma í taa lu.

9

Wahala kakpası nyəŋ

1 Mprúyú Tacaa təma Moisi si: Polo Icipiti wulav
 kin̄ na ń heeli-i si Hepəla nyəma lso Tacaa má, ma
 təma si yele ma yəlaa na pá polo pá la-m təmlə.
 2 Ye n wεε na n kisiyi na n kan̄ nyuɣu na ń tan̄əŋi-
 wεŋε mpv, 3 ma yele na kusəku isayav nakvli kv kra
 Icipiti nyəma təla, na kú kv kraŋanəŋ na kraŋası na
 yooyooŋaa, na naaŋ, na heeŋ, na pəŋ. 4 Ama Tacaa
 ká faŋası lseŋeli nyəma nyəna na a taa natəli nyuɣu
 kaa holi-tε.

5 Pəle pə paasi ilena lso Tacaa su si cele ke in̄ i ka
 la kəkələ in̄əŋi Icipiti taa.

6 Tεv fema ilena Tacaa yele na kusəku nan̄ Icipiti
 nyəma təla tənaya kəpampəle isu i ka yəŋətuyv tə.
 Ama lseŋeli nyəma nyəna taa natəli tə nyuɣu ta holi-
 tε. 7 Mprúyú Icipiti wulav pəəsaa na í nu si lseŋeli
 nyəma təla taa natəli tə ta sí. Paa na mpv pəle pə ta
 lap-i pulv. I kama nyuɣu ke i lan̄kpusəŋ taa na í kisi
 lso yəlaa ke yeluyv si pá tεε.

Wahala naatoso nyəŋ

8 Pə waali ke Tacaa tasa Moisi na Aləŋ ke heeluyv
 tətə si: I cosi məsaya taa tələma ke mə ŋkulee taa.
 Ilena í polo wulav té, na Moisi ŋmusi-yεŋε isətəa na
 Icipiti wulav nyənəŋi. 9 A ká yá tetv təna taa na á ləl̄
 yəlaa na təla ke mola naali, na á pəsi səmola.

10 Μρυγυλε Moisi na Alɔŋ pa cosa tɔluma, lɛna pά polo wulav te na Moisi ŋmusi-yeyɛ isɔtaa, na á lɔlɔ yɛlaa na tɔla ke mɔla na á pəsi sɛmola. 11 Mɔla anɪ a kpɛnna Icipiti tɔwaa tɔtɔɔ na á kpa-weyɛ teitei isu yɛlaa tɛna. Halɛna pa kpisi Moisi-weyɛ kpɛtɛnav. 12 Μρύγύ Tacaa yɛlaa na Icipiti wulav sɔɔsi nyuyɔ kam ke ɪ lanɔkpɔsɛŋ taa na í kisi Moisi na Alɔŋ ke nunav ke teitei isu ɪ ka heeluyɔ Moisi tɔ.

Wahala naatosompɔyɛlaya nyɛŋ

13 Μρύγύ Tacaa heela Moisi si: Cele kɔlɪ lɔŋ ke tananɔ kɔpaŋkɔ tɛɛ na ń mayana Icipiti wulav na ń heeli-ɪ si Hɛpɛla nyɛma Isɔ Tacaa má, ma tɔma si: Yele ma yɛlaa na pά polo pa la-m tɛmlɛ. 14 Ama pɛnɛntaa ma tɔ ma taa kɛ si maa la wahalanaa mpɛ pa tɛnaya nyana nyá tɛmlɛ nyɛma na nyá yɛlaa. lɛna pɛcɔ ń nyí si nɔɔlɔ ta nɔɔsɛna-m antulinya tɛna taa. 15 Ye maa sɔɔlaa maa kɔwa nyana nyá yɛlaa na yɔlɔkɔsɛkɔ na í saali yem kɛ tɛtɔ taa. 16 Ama ma yɛla-ŋ na nyá isɛ ke mρύγύ si ń nyí si ma wɛna tɔŋ. lɛna ma hɛtɛ sɔɔsi yaav ke tɛtɔ tɛna taa. 17 Paa na mpɔ, n wɛɛ na ń hɔŋ nyá tɪ na ń kisiyi si ma yɛlaa í taa tɛɛ. 18 Pɛ tɔɔ kɛ cele isɛntɔ waatu, maa yele na tɔmpɛɛ tɛv ŋku too Icipiti tɔ nɔɔlɔ ta nata tɔ kú nu. 19 Mpɔ tɔ, kpɛyɛli nyá tɔla na ń cɔɔsi-yeyɛ tiili. Ye yɛlaa na tɔla pa caya taale ke yem na pa ta cɔɔsi, tɔmpɛɛ ká kɔ-wɛ.

20 Wulav tɛmlɛ nyɛma taa lɛlaa mv Tacaa tɔm ntɛyi niŋ naale, na pά heeli pa tɛmlɛ nyɛma si pa na tɔla pά cɔɔsi timpɪ tɔmpɛɛ anɪ a kaa na-wɛ tɔ. 21 Ama lɛlaa ná tá nyana Tacaa tɔm ntɪ na pά yele pa tɛmlɛ nyɛma na pa tɔla ke tawa taa.

²² Pə waali ké Tacaa heela Moisi si: Hóli nyá kprátúgú na isətaa na təmpuŋ hoti Icipiti tetu yəlaa na təla təə na pa tawa taa kəhaləm təna taa.

²³ Moisi kpaasa ɪ kprátúgú na isətaa ke mpv, ilena Tacaa yeke na tev holiyi na kó nasəyi kraŋŋ kraŋŋ. Ilena təmpuŋ lukəna isə na í hotiyi tetu təna təə.

²⁴ Hatoo pə caalvɔv Icipiti tetu ke suw tə nəɣəlv ta nata təmpuŋ ɪni ɪ taka na pə tev nyəɣəsɔv ke mpv.

²⁵ Mprógú təmpuŋ wakəla pə təna mpi pu we tawa taa tə, paa yəlaa paa təla. Pə kaasi na á puyuti kəhaləm na á caati tuŋ ke yem yem. ²⁶ Kusəŋ timpɪ lseɣeli nyəma wee tə təna tike ke təmpuŋ ta cətəli pɔlv. ²⁷ Tənaɣale Icipiti wulav yáá Moisi na Aləŋ na í heeli-we si: Pənentə má lapəna isayatu. Má na ma yəlaa nté tasəkəle nyəma. Isə tike nté tampana təŋlv. ²⁸ Hai, í wiina Isə na təmpɛe heesi mpv. Maa yeke-me na í tee, maa tasəyi-meɣe təŋvɔv.

²⁹ Tənaɣale Moisi nəɣə təkpaɔv si: Ye ma luwa ɪcate waali maa teɣe Isə ké niŋ na tev hola na kv təmpɛe heesi. Ilena pəcɔ́ n̄ cekəna si Tacaa tənna antulinya təna. ³⁰ Pəna pə mpv tə, ma naa ké si nyana nyá yəlaa í seeki Isə ké acəsaaCESaa sewa ké, í tá té mə taa.

³¹ Waatu wei təmpɛe kəma mpv tə a sulina pa té kponkpontu toŋ nyəntv nti pa yaa si leŋ tə tə hetv tɔvɔv, na pa təɣənaya pee nyəŋka tulvɔv nté, na á wakəli-ye. ³² Ama pə kaasa pa təɣənasi lensənaa tə pə ta wakəli səle. Mpi tə, səle si taa kuləta saa ɪni.

³³ Moisi luwa ɪcate waali ilena í teɣe Isə ké niŋ na í wiina-ɪ təmpɛe anɪ a təm. Ilena tev na kv hola na təmpɛe pə té.

³⁴ Icipiti wulav paasənaa si pə təna pə heewa ilena í na ɪ təmle nyəma pá məli pa nyəŋ ɪni ɪ taa isu too

ile. ³⁵ M̄p̄ȳḡ pa kisaa t̄sayaṣaya si mpe pa kaa yele Iseyeli nȳma na pá lu tetu taa ké teitei isi Tacaā ka heeluyu Moisi t̄o.

10

Wahala p̄lefei nȳj

¹ M̄p̄ȳḡ Tacaā t̄ma Moisi si: M̄li Icipiti wulau té, má yelina si í na i t̄mle nȳma pá la lan̄kpus̄j ke mpu na má lá k̄k̄l̄o nȳm t̄na na pá ná. ² Ma lapa m̄p̄ȳḡ si n ká keesi nȳ piya na nȳ saal̄naa ke is̄na ma lapa Icipiti taa ké k̄k̄l̄o nȳm t̄o. T̄naya í ká nȳna si ma ké Tacaā.

³ M̄p̄ȳḡ Moisi na Al̄j pa pola Icipiti wulau té na pá heeli-i si: Hep̄la nȳma tá, tá Iso Tacaā t̄ma-tu si t̄ k̄o t̄ p̄oosi-j si p̄lee ké n ká l̄o nȳ lan̄kpus̄j na n̄ yele i ȳlaa na pá polo pá lapi-i t̄mle? ⁴ Ye n kama nȳȳu ke p̄ taa, cele i ká k̄na kutolon̄ ke nȳ t̄tu t̄na taa. ⁵ Ku wáási tetu t̄o t̄wisiwisi, na kú kuyuli k̄nȳnȳm na tūj wei t̄mp̄e ka f̄ewa t̄o. ⁶ Kutolon̄ ká maḡali nyana nȳ t̄mle nȳma na Icipiti nȳma t̄na t̄esi taa t̄p̄amp̄am. Too t̄o, nȳ caanaa na p̄le pa caanaa ta keesita k̄k̄l̄o in̄i i taka hal̄na sāja.

Moisi t̄ma mpu ilena í lu Icipiti wulau té.

⁷ Icipiti wulau t̄mle nȳma kotaa na pá t̄mi-i si: Ta caa, yulu in̄e i ka c̄oosi-tu yoo. P̄ t̄o t̄o, yele-we na pá polo pá lá pa Iso Tacaā ke t̄mle. Ye p̄ t̄aya mpu Icipiti nȳma t̄na ká si.

⁸ T̄nayaḡe pa t̄yana Moisi na Al̄j ke yaav ke Icipiti wulau té na ílé i heeli-we si: I polo í lá m̄ Iso Tacaā ke t̄mle. I taa i taa ile si: Awe na awe paa pona?

⁹ Ntəna Moisi si: Ta təna tu pona. Pə kraγau ifepiya na tá kukpatəlaa na tá pəyalaa na tá pəelaa tə. Na té kpeηna tá təla təna. Mpi tə, Tacaa acima ke tə puki təγəu.

¹⁰ Mpuγule Icipiti wulav pəsəna-wε si: Mə taa si maa yele mə na mə piya na í tee γεε? Iso í si-me yaa. Ma nyəmə mə taa layatu ké té. ¹¹ Pə kaa la mpv. Apalaa me, mə tike í ká pona na í lá mə Iso ké təmlε. Mpi ι ka sələmi təγəle.

Uena pá təγəni Moisi na Aləη ke Icipiti wulav te, na pεle pá lu.

¹² Tənaγa Tacaa təma Moisi si: Hólí nyá kpatúγú ke Icipiti tetv təə na kutolon lu na kv wáási-ti na kú təγə kvnyənyəm təna mpi təmpεε ka fεewa tə.

¹³ Mpuγú Moisi hula ι kpatúγú ke Icipiti tetv təna təə. Uena Tacaa yele na heelim luna tev kite na pé má ilim mpi na ahoə təna. Pə kəma na pé nyaali ulε kutolon tapayale. ¹⁴ Kv kəma tuutuuma ké, na kv wáási tetv təna təə. Toə tə, pa ta nata kutolon isu mpv pə taka. Pécó pa kaa tasa kv taka ké nav tətə. ¹⁵ Kv waasa tetv tənaya na té məli pilin, na kú təγə nyutu na tuη wei təmpεε ka yelaa tə ι pee təna. Pə ta səə təγv nakvli kv hatv yaa nyuliya.

¹⁶ Mpuγú Icipiti wulav yaa Moisi na Aləη ke ləη na í heeli-wε si: Ma wakələna mə Iso Tacaa na mə mayamaya tətə. ¹⁷ Hai, ma wiikina-me si í tasa-m suulu hulvγv ke təm kvləm. I sələmi mə Iso si í hatələna-m səm pəne.

¹⁸ Moisi lu Icipiti wulav té uena í wiina Iso ké kutolon təm. ¹⁹ Mpuγú Tacaa keε heelim na pé makəna toη na ilim tətule təə na pé paali kutolon na pé pəli kv tənaya səsəncaasi tenku taa. Pə ta səə paa

kuɓomuyɔ ke Icipiti tetu tɔɔ. ²⁰ M'p'og'ɔ Tacaa tu Icipiti wulau ke laŋkpusəŋ na í kisi si Iseyeli nyáma í taa tɛɛ.

Wahala pɔɔlayafɛi nyəŋ

²¹ M'p'og'ɔ Tacaa heela Moisi si: Kusi nyá k'p'at'og'ɔ na isɔtaa na səkpetuyɔ taa səkpetuyɔ nyala Icipiti tetu tɔna taa. Haləna yəlaa tokiyiŋa-ku.

²² Moisi kusa-kuɓu mpu ɔlena səkpetuyɔ yuŋ nyəŋku nakuli ku nyala Icipiti tetu tɔna tɔɔ ké kuyeyɛŋ tooso tɔcu. ²³ Kuyeyɛŋ tooso inɪ ɪ taa nəɔɔɔ ta keesi ɪ tɔɔntɔɔɔɔ. Pəyele nəɔɔɔ ta layasi lonte. Ama ku taa fɛi Iseyeli nyáma hɔɔɔɔɔɔ. ²⁴ M'p'og'ɔ Icipiti wulau yáa Moisi na í heeli-ɪ si: Maa yele-me na í polo í sɛɛ mə lɔɔ ɪɪ ɪ səlɔmuyɔ tɔ. Na í tu nəkaa í k'p'enna mə alaa na mə piya. Ama mə tɔla tike kaa luna həm. ²⁵ M'p'uyɔɔ Moisi si: ɔlena ń cɛɛ-tuyɔ tɔla nna tu la Tacaa ke kɔtaya ŋka kəkɔ lusa ka tɔna tɔ na ciikuyɔ nyənsɪ na? ²⁶ Pə wɛɛ ké si tɔ k'p'aya ta tɔla tɔna, tɔ kaa sɔɔ hɔntuyɔ. Tu tala tɔna tɔɔɔ tu nyɪ tɔla ɪsəna, na nna á taka tá lɔɔ caa si tɔ lapɪ-ɪ kɔtaya tɔ. ²⁷ ɔlena Tacaa tasa Icipiti wulau ke laŋkpusəŋ ke tuyɔ na í kisi si Iseyeli nyáma í taa tɛɛ. ²⁸ Haləna í tɔɔɔɔ Moisi ke kutɔɔɔɔ si í lu inɪ ɪ tɛ. Na í tɔmɪ-ɪ si: La laakali, ye pə cəpa-ŋ na ń tasa cəneyɛ məɔɔɔ maa ku-ŋ. ²⁹ M'p'uyɔɔ Moisi si: Awusa, n tu yɔɔɔtaa ké, maa tasəɔɔ məɔɔɔ.

11

Wahala kantəkaya nyəŋ

¹ M'p'uyɔɔ Tacaa heela Moisi si: Pə kaasa-m wahala kantəkaya nyəŋ. Pə waali ké paa yele-me na í tɛɛ. Halɪ paa tu tɔɔɔɔ-meyɛ kutɔɔɔɔ ké na í lu cəne. ² Mpu tɔ heeli Iseyeli nyáma apalaa na alaa si

πά σελήμη πα ασήμαα Icipiti nyóma κε wola na liyitee nyəxətu pə wontu.

³ Μρύγύ Τασαα lapa na Iseγeli nyóma κραγα Icipiti nyóma na nyuyv. Pécó pəle pə paasi, Moisi μαγαμαγα nyuyv ka kulaa ké, na Icipiti wulav təmle nyóma na Icipiti yəlaa təna tokayana-i.

⁴ Moisi ka tēma Icipiti wulav κε heeluyv si Τασαα təma si ι κά cəw Icipiti tetv təw κε ahoο heka ⁵ na tetv taa kancaalaya piya təna κά si. Pə κραγav wulav nyá, nyá pəyaya kancaalaya nyəhka na pə polo yom alv nyəh wei ι nanəxi tə ι kancaalaya pəyaya, na pə κρηηna təla nyənsi. ⁶ Na yəlaa ka wii ləyaya wula wena too nəxəlv ta wiita tə. Pəyele nəxəlv kaa tu wii a taka tətə. ⁷ Ama pə kaasvuyv Iseγeli nyóma həxəlvuyv taa tə, haγa μαγαμαγα kaa tu kpesi. Tənaγa í κά nyəna si Τασαα μά, ma fakι Icipiti nyóma na Iseγeli nyóma. ⁸ Uena Moisi tasa si: Waatu inəxi Icipiti wulav təmle nyóma pane pa təna paa kəw na pá luy ma tee ké akula si má na ma yəlaa tə lu. Uena máa lu kpakpaa inι.

Pə waahι ké Moisi luna pááná səsəona κε Icipiti wulav te.

⁹ Μρυγυλε Τασαα tasa Moisi κε heeluyv si: Ye Icipiti wulav ta nuna-me, ile maa tasa kəkəlv nyəm payale lapv κε Icipiti tetv taa.

¹⁰ Pəyele Moisi na Aləη paa tēma-wəxi lapv κε təm payale na Icipiti wulav ná. Paa na mpv Iəw κά tv-ι lahkrusəη ké, na í kisi si Iseγeli nyóma í taa lu.

12

Τεεv acima təγəv

¹ M̄p̄óyú Tacaá heela Moisi na Aləη ke Icipiti taa si:
² Isətu wei i taa í we isəntə tə, i ká wee-meγe pənaya
 taa isətu kancaalaya nyəη kέ. ³ Mpu tə, í polo na í
 heeli Iseyeli nyəma təna si paa təyaya yaa paa waav
 ηku kú caa iwəyaya yaa pinaya ke isətu inε i kuyeeη
 naanowa wule. ⁴ Ye waav nawa si ku kaa te krənte,
 ile ku na leηku pa kaa na pá nyí krənte nte paa təγə
 na pa te tə. ⁵ Iwəyaya yaa pinaya ηka paa caa tə,
 kaa wee apalv nyəηka ηka ka sika pənaya kulvmaγa
 təγə, na ká tewa, ka tiili tá caami. ⁶ Na pé tala isətu
 kuyeeη naanowa na liyiti wule taanaya, ilena paa
 Iseyeli tv wei í lentv i krənte. ⁷ Ilena paa mpa pá lii pa
 krənte caləm na pá taa təyaya ηka ka taa paa təγə tə
 ka nənəkeelasv kampv kpatəη təə na isətaa təə. ⁸⁻⁹ Pa
 wusəγi krənte tənaya. Pə kraγav nyuyv na nəηkraasv
 na lotu tə. Pá taa təγə-ti na tə leη yaa pá təsi-ti. Pá
 təγə-ti na potopotonaa mpa pa taa kəkvsom fei tə, na
 tuusi hatv nyəη nyəntv. ¹⁰ Ye pa təγaa na pá kpisa
 mpi na pé fe-wi pa wə kəkə. ¹¹ Waatv wei pa təkvi
 pə təγənaγa tə, na pá suu pa mpaav wontu kέ, na pa
 ntaηkpala ke pa nəəhεε taa, na pa kpatəη ke pa niη
 taa, na pá təγə cavcav. Mpi tə, pə kέ Tacaá Tεεv acima
 kέ.

¹² Ilena Tacaá tasa si: Saηa ahoο anεγe maa cəə
 Icipiti tetv təə na má kú tə kancaalaya piya təna. Pə
 kraγav yəlaa piya na pé polo təla nyəηsv tə. Pəyele
 maa kú Icipiti nyəma tuη təna nyəəη tənəηnaη. Ilena
 paa wei í nyí si má kenā Tacaá. ¹³ Pə kaasuyv Iseyeli
 nyəma me tə, mə kampvnaa təə caləm ká yvsəna mə
 tεεsv. Ye ma na-wi ma tεε mə təə. Isəna maa kenti mə
 təə na ma kaa wakəli-me isv Icipiti nyəma təγəle.

¹⁴ M̄p̄óyú Tacaá tasaa si: I ka təəsəγi kuyaku kune ku
 təə kέ paa pənaya ηkaγa, na í lakv-m acima səsəəna na

ι nyəni-yeyε kətaya ke mə waalı nyəma təə.

Kukusum fei potopotonaa acima

¹⁵ Kuyeyη naatosompəɣəlaya təcu ké í ká təɣə potopotonaa mpa pa taa kukusum fei tə pə acima. Mpu tə, pə kpaɣa kukusum fei potopotonaa acima kuyaku kancaalaya nyəŋku wule tə, pə fei si kukusum í wεε mə taa nəɣəlv təyaya taa. Ye nəɣəlv təɣəwəɣi kuyeyη inɪ ι taa, isu pa kpiisa pɔntv ke lseyeli nyəma taa. ¹⁶ Í ká koti kuyaku kancaalaya nyəŋku na naatosompəɣəlaya nyəŋku wule ké na í sεε-m. Kuyəŋku tə, pə fei si í la təmlε natəli. Ye pə taya mə təɣənasɪ saav paasi.

¹⁷ Paa pənaya ŋkaya ι ka təkɪ kukusum fei potopotonaa acima aneyε mə waalı nyəma təə. Na á pəsimeyε kətaya ŋka kaa təəsimeyε kuyəŋku ma ləsameyε Icipiti tetv taa ke nəɣə kulɔmaya tə. ¹⁸ Í ká təkɪ kukusum fei potopotonaa ke isətv kancaalaya nyəŋ inɪ ι kuyaku naanvwa na liyiti nyəŋku wule taanaya, na pə polo kuyaku hiu na kulvmvɣv wule taanaya. ¹⁹⁻²⁰ Ye pə tala waatu inɪ pə fei si mə taa nəɣəlv í təɣə kukusum təɣənaɣa, yaa pə tu wεε pɔntv təyaya taa. Paa lseyeli tv yaa caɣəlv, isu pa kpiisa-ι mə taa.

Teev acima tayanvɣv

²¹⁻²² Mpyúyú Moisi kota lseyeli nyvɣv nyəma na í heeli-wε si: Í polo í caa Teev acima iwεesi, yaa pinasi na í lentɪ-sɪ na í tiyisi caləm na í lii pə taa ké saŋ na í taa nənəɣə kampv kpatəŋ təə na isətaa təə. Ye pə tɛma mpv, nəɣəlv í taa tasa təyaya ŋke ka taa ké luw si ι puki tiili, haləna pə nyaalı. ²³ Mpi pə təə tə, Taca ka cəə Icipiti nyəma wakəlvɣv. Ile ye ι nawa caləm ke mə tɛsi kampvnaa kpatəŋ təə, ι kaa yele si wakəllv

í sũu sũ taa. ²⁴ Mə na mə waali nyóma í ká tókəna kətaya kaneyə tam tə. ²⁵ Paa waatu wei í ká sũu tetu nti Tacaa ha-me tə tə taa tə, í ká tókí-keye m̀p̀ỳỳ. ²⁶ Ye mə piya í p̀ə̀sa-me sũ pə nyũyũ suwe, ɪɛ ²⁷ í ká cə-we si: Tacaa Tɛɛv acima kətaya nté. Iseyeli nyóma tá, tu wev Icipiti taa təyə kuyaku nakuli Isə cə pa tetu taa na í wakəli-we. Ama ɪ tɛ t́ tə na í waasi-tv.

Iseyeli nyóma nu mpv, ɪlena pá luŋ na pá sɛɛ Tacaa. ²⁸ Pa tema mpv, ɪlena pá tɛɛ na pá niki nti Tacaa ka heela Moisi na Aləŋ təyə lapv.

Wahala naanvwa nyəŋ

²⁹ Pə kəma ɪsu ahoə heka ɪlena Isə Tacaa kv Icipiti taa apalu piya kancaalaya nyənsi təna. Haləna pə kpeŋna Icipiti wulav səsə apalu pəyaya kancaalaya nyəŋka ŋka kaa lɛɛti ɪ kawulaya kumte tə tə. Na pə polo saləka nyóma apalu piya kancaalaya nyənsi, na təla kancaalaya piya apalu nyənsi tətə. ³⁰ Ahoə anɪ tə, Icipiti wulav na ɪ waali nyóma na Icipiti nyóma təna femaya na pá casəyi kapusi. Mpi tə, təyaya fɛi na ka taa laŋa sətv. ³¹ Tənya wulav yaa Moisi na Aləŋ ke ahoə anɪ na í tə-we si: Mə na mə Iseyeli yəlaa təna í lu ləŋ ke ma tetu taa na í tɛɛ. ɪ polo na í sɛɛ Tacaa ɪsu í ka sələmyəv tə. ³² Paa mə təla í kpaya pə təna ɪsu í ka yəyətəyəv tə na í tɛɛ í fɛɛ-m. Ama í sələmi mə Isə ké si í koolu-m kɔpantv.

³³ Icipiti nyóma ka tema pa taa ké sũ pa təna paa səna. Ntəna pá tuli Iseyeli nyóma ke kətulu si: ɪ lu ləŋ ke ta tetu taa. ³⁴ Pə mayamaya pə tə ké Iseyeli nyóma kpeŋna pa potopotonaa somtu na t́ ta nyəŋta na pá həkə tayaləŋ wei ɪ taa pa huɣutiɣi-we təyə pa kpainaa taa, na pá səyəli na pá tɛɛ.

³⁵ Μρύγύ Iseyeli nyéma lapa teitei isu Moisi ka heeluyu-we tó. Pa sélama Icipiti nyéma ke wontu nti pa lupina wúla na liyitee nyəgətv tó, na wontu kususutu. ³⁶ Μρύγύ Tacaá lapa na pa nyugv tena Icipiti nyéma na pele pá cele-weye mpi mpi paa sélama-we tó. Timpi Iseyeli nyéma kuuna Icipiti nyéma wenaυ təgəle.

³⁷ Iseyeli nyéma kúla Lamsesi, ilena pá tee Sukəti, na pa taa apalaa ka we isu yəlaa iyisi nasətosə (60000) ke mpv. Alaa na kukpatəlaa na piya paasi.

³⁸ Pa luυ mpv tó pə kpeɲna yəlaa mpa pa ta ke Iseyeli nyéma təgə tuutuuma ké na pá təɲ-we. Pə kaasi heeɲ na pəɲ na naaɲ kaləkəɲ taa fei nyənuɲv. ³⁹ Pa lu mpaav ilena pá tú petepetasi ke pa somtu nti paa kraɲana Icipiti na tó ta kpata tó. Mpi tó, Icipiti nyéma ka təgəna-weye kutəgənuv ké. Pa taa yelee si pa somtu í kra. Pəyele pa taa kraɲa mpaav təgənaɲa.

⁴⁰ Pusi nasəle na hiu na naanəwa (430) ke Iseyeli nyéma caɲa Icipiti taa. ⁴¹ Pə waali ké pa luwa nəgə kuləmaɲa. ⁴² Teitei isu Tacaá keeluyu i tom ke ahoο anu na í ləsi-we tó. Mpυ tətəgə mpe na pa ləlɲ paa keeliɲi pa tom ke i təə ké tam ké paa pənaɲa ɲka.

Teeυ acima təgəv kvsəsutv

⁴³ Μρύγύ Tacaá heela Moisi na Aləɲ si: Teeυ acima kvsəsutv ntə, pə fei si caɲalv wei i ta ke Iseyeli tv tó í təgə Teeυ acima təgənaɲa. ⁴⁴ Ye isu Iseyeli tv yapa piitim lem̄pi tv ke yom na í peli-i i pəsəɲi na í təgə pə təgənaɲa. ⁴⁵ Pə fei si piitim lem̄pi muυlv yaa apaa tv í təgə pə təgənaɲa. ⁴⁶ Pə kaasi ilə, təɲaɲa ɲka ka taa pa wusa nantv nti təgə paa təgə-ti, pa kaa luna-təɲi awali. Pəyele pə fei si pá yəki kpənte nte pa kəwa mpυ tó tə muwa. ⁴⁷ Pə wee si Iseyeli nyéma təna təpai

ká tǝǝna Teev acima aní. ⁴⁸ Ye isu caǝalv nyulǝna sɪ ɪ ka tǝǝ Tacaa Teev acima aní, pǝ wɛɛ kɛ sɪ pǝ pɛlɪ í na ɪ tǝǝǝ taa apalvpiya tǝna na pǝcǝ. Uɛ ɪ pǝsa isu Iseǝelɪ tv ntɛ, ɪ pǝsǝǝɪ na í tǝǝǝ-ɪ. Tǝfǝ ye pa ta pɛlɪ wei, pǝ fɛɪ sɪ í kǝrǝtǝna.

⁴⁹ Iseǝelɪ tv í ta pɛlɪ, í na caǝalv pa kiiu kulvmutv kɛ.

⁵⁰ Mǝpǝǝǝ Iseǝelɪ nyǝma lapa teitei isu Tacaa ka heeluvu Moisi na Alǝǝ tǝ. ⁵¹ Kuvaku ɲkv kv mavamaǝa kɛ Tacaa lǝsa Iseǝelɪ nyǝma kɛ Icipiti taa kɛ nǝǝ kulvmaǝa.

13

Teev acima tǝǝ kuvǝsutv lentǝnaa

¹ Mǝpǝǝǝ Tacaa yǝǝ Moisi na í tǝmɪ-ɪ sɪ: ² Iseǝelɪ taa kǝncaalǝa apalvpiya tǝna kɛ ma nyǝnsɪ kɛ. Pǝ kǝpǝǝv yǝlǝa piya na pǝ polo tǝla nyǝnsɪ tǝ, má tǝnna-sɪ. ɪ nyǝnǝǝɪ-sǝǝɪ ma nyǝm.

³ Ntǝna Moisi heeli samaa sɪ: Pǝ fɛɪ sɪ í sǝǝ kuvaku kvne ɪnɪ kv tǝǝ yoo. Mpi tǝ, kv wule kɛ Tacaa lǝsa-tv na tǝǝ sǝsǝǝǝ kɛ tá yomle taa kɛ Icipiti tetv taa. Mpv tǝ, ye í tǝsǝǝǝ kuvaku kvne ɪnɪ kv tǝǝ í taa tǝǝ potopoto wei ɪ taa wɛ kuvvsum tǝ. ⁴ Isǝtv wei pa yaa sɪ Apiipi tǝ, ɪ kuvaku kǝncaalǝa nyǝɲkv wule kɛ í luwa. ⁵ Waatv wei í kǝ svv Kanaaǝ, na Hiti, na Amolii, na Hifi, na Yepusi pǝ nyǝma tetv nti tǝ taa tǝǝnǝǝa tǝla tǝhǝ tǝ. Tetv ntǝǝɪ Tacaa ka yǝǝtǝna tuunav sɪ ɪ kǝ ha mǝna mǝ caanaa. Uɛ paa pǝnǝǝa ɲkǝǝa í kǝ tǝkɪ Teev acima kɛ isǝtv ɪnɛ ɪ taa. ⁶ Kuvɛɛɲ naatosompǝǝǝlǝa kɛ í kǝ tǝǝ kuvvsum fɛɪ potopotonaa. Naatosompǝǝǝlǝa nyǝɲkv wule ɪnɛna í sɛɛ Tacaa. ⁷ Pǝ fɛɪ sɪ pǝ tu keesi kuvvsum kɛ mǝ taa nǝǝlv ɪ tɛɛɛ kuvɛɛɲ ɪnɪ ɪ taa kɛ mǝ tetv tǝna taa.

Halı ńpúyú pu la pə potopoto. ⁸ Ye í kəma na í təkı acıma anı, í keesı mə piya sı mpi Tacaa lapa-meşe kuyayku í lu Icipiti tə, pə təə kékı í təkı-ye. ⁹ Í ká təkı Təev acıma anəyi sı pə təəsəyi-meşe kuyaku kune inı ku təə kékı teitei isı kuyusum mpi í tenj mə tokuj na í tamsəyi mə ńkpalası taa, sı pə təəsəyi-me, na í kaləyi Tacaa kusəsutv ke tam na í nyı-tı tə. Təev acıma təyuv mpi pu təəsəyənə-me sı Tacaa ləsənə-meşe Icipiti taa na ı ton səsəəj. ¹⁰ Paa pənaya ńka, ye pə isətv í luwa, í lakı nti inı ma tv-meşe isəntə tə.

¹¹ ńpúyú Moisi tasaa tətə sı: Ye pə kəma na Tacaa tana-tuyv Kanaay tetv nti ı ka yəyətənə tuunav sı ı ká ha tá na tá caanaa tə. ¹² İle tu ha-ı apalıpiya kancaalaya nyənsı tənə. Paa təla kancaalaya piya apalı nyənsı tənə, inı ı tənna-sı. ¹³ Ye kpaŋaya kancaalaya pəyaya apalınyəŋka, ıle í layası-ke na ıwəyaya yaa pınaya, yaa í mələntı ka luyv na ká sı. Ye pə kaasa yulv kancaalaya pəyaya apalınyəŋka ıle í layası-ke na ıwəyaya. ¹⁴ Ye kuyaku nakvlı mə piya pəssa-me sı pepe təə kékı í lakı mpv. İle ı cə-we sı: Tu we isı yomaa ke Icipiti kékı, ılena İso ləsi-tv na ı ton səsəəj. ¹⁵ Halı pə təm taa, Icipiti wulav kisaa kékı təsəyasaya sı tətə taa nyəyələnə tiili. İlena İso náá kú Icipiti nyəma apalıpiya kancaalaya nyənsı tənə, na pə kpenna təla nyənsı tənə. Pə təə mayamaya ke pə wee sı tətə lakı kətasi ke kancaalaya piya apalı nyənsı tənə. Ama ye yəlaa nyənsı ıle, təla ke tə layasəyənə. ¹⁶ Kətasi nsı sı təəsəyənə-tuyv nti inı Tacaa tv-tuyv isəntə təyuv teitei isı kuyusum mpi tu tenj tá tokuj na tətə tamsəyi tá ńkpalası taa tə. Pə tənaya mpv pu təəsəyənə-tv sı Tacaa ləsənə-tuyv Icipiti taa na ı ton səsəəj.

İso hvluyv ke ı yəlaa ke mpaav

17 Waatu wei Icipiti wulav yela Iseyeli nyóma na pá tu mpaav tɔ, Iso tá tisi si pá tɔŋ Metitelanee tenku mpaav, na pá fayana Filiisi nyóma tetu taa. Paa na ku topilaa tɔ. I lapa rípyú si pá taa kɔɔ na Filiisi nyóma lu pa tɔɔ na sɔɔntu kra-we na pá cuki pa taa na pá mɛli Icipiti. 18 Pɔ tɔɔ kɛ Iso yelaa na pá kee na pá fayana wɔlaya tetu taa na pá polo pá lu sɛsɛncaasi tenku. Iseyeli nyóma mpe pa ta lu yem yem. Pa lu nɔɔ kɔlɔmaga kɛ. 19 Pa lukaya mpɔ ulɛna Moisi kuu Yosɛfv mɔwa na í kpena. Mpi tɔ, i ka heela i tɛtɔnaa kɛ na isɔle kɔsɛmle si Iso í lɔsa-wɛyɛ Icipiti taa pá kpena i mɔwa.

20 Mpyú Iseyeli nyóma lu Sukɔti na pá polo Itam ke wɔlaya tetu kin.

PIIPILI USO TOM TAKELAYA
Portions of the Holy Bible in the Lokpa language of
Benin

copyright © 1999 SIM

Language: Lokpa (Lukpa)

Translation by: SIM

This translation is made available to you under the terms of the Creative Commons Attribution-Noncommercial-No Derivatives license 4.0.

You may share and redistribute this Bible translation or extracts from it in any format, provided that:

You include the above copyright and source information.

You do not sell this work for a profit.

You do not change any of the words or punctuation of the Scriptures.

Pictures included with Scriptures and other documents on this site are licensed just for use with those Scriptures and documents. For other uses, please contact the respective copyright owners.

2017-10-16

PDF generated using Haiola and XeLaTeX on 11 Nov 2022 from source files dated 9 Oct 2020

ef14191a-91f7-51c1-ac89-7b93dd7c4377